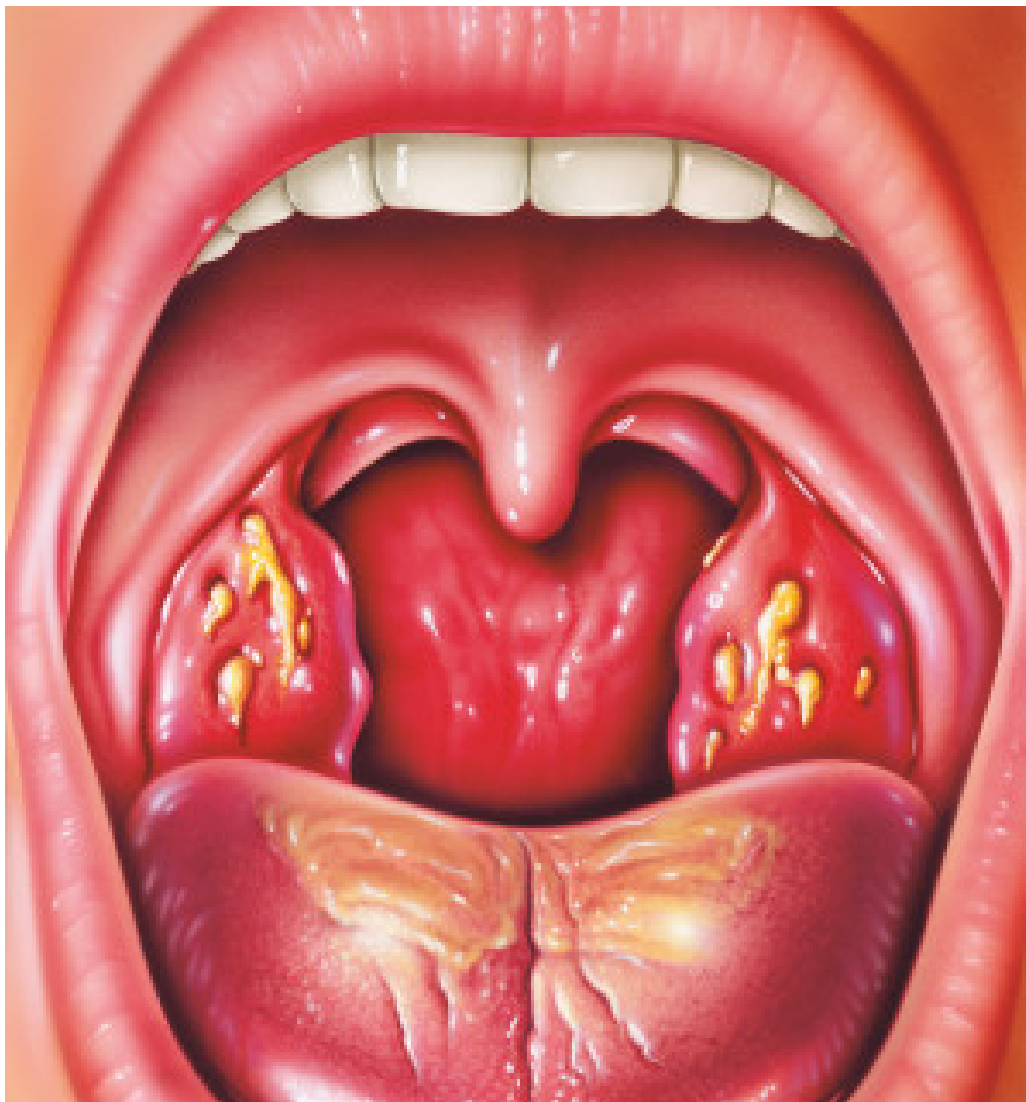

Fem dagers behandling er nok ved tonsillitt

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

LISE SKOGSTAD LOFTSGAARD

Tidsskriftet

Norske retningslinjer anbefaler ti dagers behandling ved tonsillitt. Nye funn tyder på at behandlingstiden kan halveres.



En svensk multisenterstudie som nylig er publisert i tidsskriftet The BMJ, tyder på at man kan oppnå like godt klinisk resultat av behandling av tonsillitt selv om man reduserer behandlingstiden til fem dager (1). Pasienter med sår hals ble vurdert for inklusjon i studien. Inklusjonskriteriene var alder over seks år, minst tre positive Centor-kriterier (feber > 38,5 °C, hovne lymfeknuter, purulent tonsillært eksudat og fravær av hoste) og positiv streptokokk-hurtigtest. Etter vurdering for inklusjon ble 433 deltakere randomisert til behandling med penicillin V i doser på enten 1 000 mg × 3 i ti dager eller 800 mg × 4 i fem dager.

Etter endt behandling var det ingen signifikant forskjell i behandlingseffekt mellom gruppen som fikk penicillin i ti dager og gruppen som fikk penicillin i fem dager. Raten for bakteriell utrydding var noe lavere hos dem som fikk behandling i fem dager, men til gjengjeld ble disse raskere symptomfrie. De som fikk antibiotika lengst, hadde oftere bivirkninger.

– Denne studien bidrar til å avklare et viktig spørsmål i allmennpraksis: Hvor mange dager er det nødvendig å behandle streptokokk-tonsillitt hvis antibiotika er påkrevet? Denne studien viser riktignok at kortere behandlingstid fører til noe mindre bakteriell utryddelse, men samtidig ble denne gruppen raskere symptomfri. Og symptomfrihet er et langt viktigere behandlingsmål i vestlige land enn utrydding av streptokokker, sier Morten Lindbæk, professor i allmennmedisin ved Universitetet i Oslo og forskningsleder ved Antibiotikasenteret for primærmedisin.

– De nasjonale faglige retningslinjene i Norge har fra 2008 fastholdt ti dagers behandling som nødvendig for å unngå residiv av tonsillitt. Denne anbefalingen er basert på gamle studier av lav kvalitet. Med denne studien kan vi anbefale fem dagers behandling, sier Lindbæk, som samtidig presiserer viktigheten av å ta penicillin V fire ganger i døgnet på grunn av legemidlets korte halveringstid.

LITTERATUR

1. Skoog Ståhlgren G, Tyrstrup M, Edlund C et al. Penicillin V four times daily for five days versus three times daily for 10 days in patients with pharyngotonsillitis caused by group A streptococci: randomised controlled, open label, non-inferiority study. BMJ 2019; 367: l5337. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 9. desember 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0695

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. juli 2026.